

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER	MIN ČUJ./VÁR REF.	DIN ČUJ./DERES REF.	BEAIVI/DATO
Silje Hovdenak, +47 78 48 42 80 silje.hovdenak@samediggi.no	16/4509 - 3		16.11.2016

Sámediggi
Avjovareardnu 50
91730 Karasjohka

telefovdna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Apningstider:
Mandag - Fredag
09.00-15.30

Uttalelse småkraftpakke Beiarn. Med innsigelse

Vi mottok e-post fra dere 17.10.16 om småkraftpakke i Beiarn kommune. Ved en feil er saken ikke sendt til oss på den offentlige høringa tidligere i år, som dere også opplyser om. Vi har ikke mottatt varsling i saken eller deltatt på befaringer som følge av dette.

Søknaden omfatter Galtåga, Savåga, Gamåga, Heståga og Troåga kraftverk, Høgforsen, Bruforsen og Mårberget kraftverk i Beiarn kommune og er innenfor Saltfjellet reinbeitedistrikt.

Samla belastning og dialog med reindrifta

Reindrifta har i området, hvor småkraftverkene planlegges, en sentral rolle som samisk kulturbærer og næring. Sametinget er positive til at NVE har bedt om bestilt en reindriftsfaglig vurdering som var ferdigstilt til høringa. Dette gir en god mulighet for vurdering av belastninga som Saltfjellet reinbeitedistrikt står ovenfor om kraftverkene bygges ut. Det kommer ikke klart frem i saksdokumentene fra søker og samla rapport reindrift i hvilken grad reindrifta har vært i dialog om tiltaket. Det er en svakhet ved rapporten og søknadene om det er slik at distriktet ikke er kontaktet, ikke minst med tanke på utforming av avbøtende tiltak.

Sametinget forventer at det i eventuelle konsesjoner inngås klare og forpliktende avtaler med reindrifta om anleggsfase og drift slik at de sikres forutsigbarhet. Det må ikke foregå anleggsdrift omkring kalvingsperioden. Vi er også oppmerksom på at det ikke tilrettelegges for veier og infrastruktur som gir økt ferdsel inn i bruksområdene til reindrifta. Det er viktig at NVE setter klare vilkår om dette ovenfor tiltakshaver i sine konsesjonsvilkår og at dette forventes utført i tett dialog med reindrifta.

Uttalelser fra reinbeitedistriktet

Sametinget har vært i kontakt med den nye lederen for Saltfjellet reinbeitedistrikt, Per Ole Oskal. Han påpeker at at det over tid har vært mange utbygginger innenfor deres helårsdistrikt som har rammet dem. Distriktet mener at utbyggingene av Savåga, Galtåga og Gamåga, som ligger på østsiden av Beiardalen, vil være de mest belastende for deres drift. Dette er sentrale bruksområder og kalvingsområder for reindrifta som ikke tåler mer belastning. Utbyggingene av Mårberget vil også kunne berøre nærliggende kalvingsland ifølge distriktet. Anleggsfasen er kritisk for distriktet når det angår alle utbyggingene og de uttaler at på vårparten og utover sommeren (kalvingstid osv.) vil det være utelukket for distriktet med tanke på anleggsdrift.

Distriktets uttalelser samsvarer også i stor grad med Fylkesmannen sine når det angår total belastning, hvilke kraftverk som er mest belastende og anbefalinger om anleggsdrift.

Innsigelse til Savåga, Galtåga, Gamåga og Mårberget kraftverk

Sametinget fremmer på bakgrunn av belastninga for reindrifta innsigelse til Savåga, Galtåga, Gamåga og Mårberget kraftverk.

Sametinget er kritiske til at det tillates svært mange utbygginger som over tid som belaster Saltfjellet som helårsdistrikt og truer deres naturgrunnlag.

Sametinget mener at det også bør vurderes om virkningene av tiltakene for reindriftas driftsgrunnlag overstiger skrankene i FNs konvensjon 27 om sivile og politiske rettigheter. Dette gjelder for også for ndre og planlagte kraftutbygginger innenfor Saltfjellet reinbeitedistrikt.

Sametinget har innsigelsesrett i kraftkonsesjonssaker etter Plan og bygningsloven og etter Kulturminneloven. Se lovn 17 av 14.12.1917 om Vassdragsregulering§ 6-1, første ledd etter Plan og – bygningslovens § 5-4, 3 ledd.

Konsultasjoner

Vi ber om at det gjennomføres konsultasjoner med Sametinget om de konsjonssøkte kraftverkene Savåga, Galtåga og Gamåga kraftverk. Dette i henhold til kongelig resolusjon av 1.juli 2005 om konsultasjoner mellom stelige myndigheter og Sametinget. I tillegg anmoder vi om at NVE retter en forespørsel til berørt reinbeitedistrikt om de ønsker konsultasjoner om søknadene. Vi ber NVE om å oppsummere de samiske interessene med foreløpige vurderinger i eget dokumnet, samt vurderinger av samlede virkninger. Og ta kontakt med Sametinget for å avklare deltaljene rundt konsultasjonen nærmere. Fra Sametingets side ønsker man å konsultere om både konsesjonsvilkår og om det bør gis konsesjon.

Status kulturminnebefaring/§ 9-undersøkelser

Galtåga kraftverk er ikke befart ifølge brev fra oss til tiltakshaver i 2009 på grunn av av at det da manglet tilfredsstillende kart og planmateriale med spesifisering av tiltakets omfang. Sametinget vil gjøre en ny vurdering av om tiltaket bør befares med bakgrunn i den nye søknaden som er til høring og varsle tiltakshaver i løpet av kort tid.

Savåga kraftverk er ikke befart ifølge våre arkiv. Vi finner heller ikke noe varsel om dette. Vi vil gjøre en vurdering av om kraftverket må befares og sende varsel til tiltakshaver om dette i løpet av kort tid.

Mårberget kraftverk er ikke befart av Sametinget. Vi finner heller ikke noe varsel om dette i vårt saksarkiv. Vi vil gjøre en vurdering av om kraftverket må befares og sende varsel til tiltakshaver om dette i løpet av kort tid.

Gamåga kraftverk er befart av Sametinget i 2010 uten funn av automatisk freda samiske kulturminner. Heståga/Troåga, Høgforsen og Bruforsen kraftverk ble befart av Sametinget i 2012 uten funn av atomatisk freda samiske kulturminner. Skulle det være noen vesentlige endringer av disse kraftverksplanene etter at de er befart ber vi tiltakshaver om å ta kontakt med oss.

Vi minner om tiltakene ikke kan igangsettes før §9-undersøkelser er utført.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

to Sten Olav Heahtta
fágajodiheadji/fagleder

Silje Hovdenak
ráđđeaddi/rådgiver

Kopijja/Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland
Per Ole Oskal

Statens hus

8002

BODØ